

ПРЕС КЛИПИНГ

1. јул 2019.

НАСЛОВИ

У 14 слободних зона Србије – 35.000 радника(стр.3)

Како је заустављен незаустављиви ликвидациони поступак? (стр.4)

У 14 слободних зона Србије – 35.000 радника

Аутор: Марија Бракочевић

Годишња вредност извезене робе која се производи у овим пословним оазама је око 2,2 милијарде евра, а вредност остварене производње око 2,5 милијарди евра

Грађевинско земљиште у делу Слободне зоне „Зрењанин” на подручју „Југоисток” недавно је уступљено кинеском инвеститору, компанији „Шангдонг линглонг”, која ће на тој локацији, на површини од 500.000 квадратних метара, изградити производне погоне. Захваљујући највећој инвестицији у Војводини, вредној више од 800 милиона евра, „Линглонг” ће, како је најављено на полагању камена темеља за изградњу нове фабрике, запослити 1.200 радника у Србији. Будућа фабрика производиће гуме за путничка возила, камионе, аутобусе и пољопривредне пнеуматике и биће једна од засад девет компанија које послују у зрењанинској слободној зони. На овој стратешки одређеној и инфраструктурно опремљеној локацији за производњу, између осталог, послују и компаније из Немачке, Италије, Шведске, Словеније и Србије. На том терену производе се каблови за ауто-индустрију, металне конструкције, опрема за купатила и топловодне цеви од бакра, а у зони послује и неколико трговинских фирми.

У Србији тренутно функционише 14 слободних зона, у којима је запослено више од 35.000 радника, за разлику од 2008. када је основана Управа за слободне зоне Министарства финансија. Тада је број радника био је готово седам пута мањи – око 5.500. У управи очекују да ће у наредних пет година у слободним зонама бити запослено још 42.000 радника, имајући у виду планове постојећих и најаве будућих корисника.

У наредних пет година биће запослено још 42.000 радника, а за сада послују 204 корисника – У моменту оснивања у земљи је, у оквиру слободних зона, пословало осам корисника која су се бавила производном делатношћу. Сада их је 204, од којих се 82 бави производњом, а услугама 122 корисника – истичу у Управи за слободне зоне.

Компаније, које послују у оквиру слободних зона Србије, оствариле су годишње, у претходним годинама, око пет милијарди евра промета.

– Инвестициона годишња улагања крећу се нешто више од 200 милиона евра, док је вредност извезене робе око 2,2 милијарде евра по години. Вредност остварене производње износи око 2,5 милијарди евра, а 90 одсто те производње намењено је извозу – подсећају у управи.

Ове пословне оазе налазе се у близини најважнијих транспортних коридора (Коридор 10 и Коридор 7), као и у близини граничних прелаза са суседним државама. У управи откривају и да су најуспешније слободна зона у Србији „Пирот” и „Суботица”. У граду на југоистоку земље послује 25 производних корисника, док на северу у суботичкој зони производњу организује шест великих мултинационалних производних компанија. У зони „Пирот” ради око 6.000 радника, док је у „Суботици” упуслено нешто више од 4.500 радника.

– Иако је територија Србије релативно добро покривена са постојећих 14 зона, у региону источне Србије нажалост не постоји ниједна. У наредном периоду може се размишљати о могућностима проширења подручја постојећих и евентуалном формирању нових зона, првенствено у тим недовољно развијеним подручјима – истичу у Управи за слободне зоне Министарства финансија.

Погодности за инвеститоре

Пословањем у слободним зонама инвеститорима се обезбеђују специјалне олакшице и повлашћени порески режим. Ослобођени су плаћања царине и других увозних дажбина укључујући и порез на додату вредност на увоз робе, која је намењена обављању делатности и

изградњи објеката у зони. Не плаћају ни порез на додату вредност на превозне и друге услуге корисника, потрошњу енергената... Држава користи ресурс који има, земљиште, а ништа не улаже, за разлику од субвенција, које се дају страним инвеститорима за новоотворена радна места. Њена улога је да, кроз стварање повољног пословног амбијента и активну промоцију слободних зона, допринесе привлачењу нових инвестиција.

У ЕУ 80, у свету око 2.200 слободних зона

Уласком Србије у ЕУ не постоји разлог да слободне зоне престану да послују јер је концепт слободних зона заступљен и у европским земљама. Најбољи пример за то су слободне зоне које послују у Пољској. У ЕУ иначе постоји око 80 слободних зона, а највише их има у Пољској – 14. У студијама и литератури, која се бави овом тематиком, могу се наћи подаци да је почетком осамдесетих година прошлог века у свету постојало око 800 слободних зона различитих типова, а процењује се да их данас има више од 2.200.

Иако је ликвидација Завода за здравствену заштиту радника званично обустављена, градоначелнику Крагујевца Радомиру Николићу данас би ипак требало да буде предате петиција којом 15.000 Крагујевчана тражи опстанак Завода

Како је заустављен незаустављиви ликвидациони поступак?

Пише: З.Р.

Упркос чињеници да је уочи текућег викенда и званично саопштено да је поступак ликвидације крагујевачког Завода за здравствену заштиту радника (ЗЗЗР) обустављен, петиција са потписима око 15.000 житеља шумадијске престонице, ипак би требало да буде предата градоначелнику Крагујевца Радомиру Николићу.

Најавио је синдикалних организација запослених уи ЗЗЗР-у.

Било је предвиђено, тврде синдикалци, да речена петиција Николићу буде уручена крајем прошле недеље, али то тада није учињено због седнице Скупштине града, која је одржана у петак, 28. јуна, када је Агенција за привредне регистре официјелно обавестила јавност да се поступак ликвидације ЗЗЗР – прекида.

Ликвидација Завода за здравствену заштиту радника (некада Заставина Медицина рада) обустављена је, како је саопштено, на основу жалбе директора те установе др Антонија Димитровског који је данима пре тога ћутао док су надлежни у крагујевачкој градској управи тврдили да је тај поступак, сходно важећим законским прописима који регулишу ту делатност – “незаустављив”, те да ће ЗЗЗР, заједно са већином запослених, да буде припојен крагујевачком Дому здравља.

После бурне реакције запослених у ЗЗЗР-а, али и шумадијске јавности, и даље се званично тврдило да је поступак ликвидације те установе “незаустављив”, због чега је, како су наводили у крагујевачкој градској управи, Министарству здравља достављена иницијатива за формирање нове здравствене установе тог типа. У међувремену је незаустављиви поступак ликвидације ЗЗЗР-а, ипак постао заустављив, и та здравствена установа ће наставити да ради и функционише као да се у протекле две седмице са њом и око ње ништа није дешавало.

– Ништа се неће променити у Медицини рада и 35.000 корисника те здравствене установе и даље ће се лечити на том месту. У јулу ћемо урадити ребаланс буџета за ову годину и одвојићемо 100 милиона динара како бисмо затворили све обавезе Медицине рада и тиме завршили нашу мисију, јер је град Крагујевац оснивачка права над овом установом преузео (прошле године – прим. З.Р.) да би је спасио, а не ликвидирао. Последица процеса ликвидације, који је био покренут, је неодговорно функционисање у Медицини рада у претходном периоду, рекао је Николић, који је овим поводом ћутао до друге половине јуна, кад је из синдикалних кругова процурила информација да је још крајем маја покренут поступак ликвидације ЗЗЗР-а.

Подсетимо да је Агенција за привредне регистре поступак ликвидације Завод за здравствену заштиту радника 29. маја покренула због тога што раније пословодство те установе три године заредом, од 2015. до 2017., није АПР-у подносило финансијске извештаје о пословању, док је актуелни директор ЗЗЗР-а др Антонио Димитровски, звани Тони, или Тончика, како му тепа градоначелник Николић, имао 90 дана да исправи пропуст својих претходника, али то није учинио. Зашто, остала је мистерија и након обустављања ликвидације ЗЗЗР-а.

Никаквог одговора нема ни на још увек присутну дилему у јавности, због чега су пословодство ЗЗЗР-а и крагујевачка градска управа готово, уколико су, како сада тврде, желели да спасу ту установу од стечаја и гашења, готово три седмице покушавали да сакрију од јавности да је у току ликвидација Завода за здравствену заштиту радника, најзначајније и најопремљеније здравствене установе тог типа у Србији и шире, која је формирана још пре шест деценија, и у којој се лечи око 35.000 крагујевачких радника и пензионера